

1-2-3 Uspjeh

za
ODGOJITELJE I
UČITELJE

Thomas W. Phelan
Sarah Jane Schonour

OSTVARENJE

Biblioteka RAZVOJ DJETETA

Naslov izvornika:

“1-2-3 Magic for Teachers: Effective Classroom Discipline Pre-K through Grade 8”

Copyright © 2004 by Thomas W. Phelan, ParentMagic, Inc.

Copyright © za hrvatsko izdanje: Ostvarenje d.o.o.

First published in the United States by ParentMagic, Inc.

Prvi izdavač je ParentMagic, Inc, SAD.

Prijevod: Dunja Flegar

Lektura: Nana Moferdin

Ilustracije: Dan Farrell

Dizajn omota: Snježana Engelman Džafić

Fotografija na omotu: Valery Posokhov

Urednica izdanja: Ilona Posokhova

Obrada i prijelom: Ostvarenje d.o.o.

I. izdanje: veljača, 2006.

Nakladnik:

OSTVARENJE d.o.o.

Donji Vukojevac 12, 44272 Lekenik, tel/fax: 044 732-228, 732-230

<http://razvojdjece.crolink.net> <http://ostvarenje.crolink.net>

ostvarenje@hi.t-com.hr

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb
UDK 37.015.3(035)

PHELAN, Thomas W.

1-2-3 uspjeh: za odgojitelje i učitelje / Thomas W. Phelan, Sarah Jane Schonour;
<prijevod Dunja Flegar; ilustracije Dan Farell>. - Lekenik: Ostvarenje, 2006. -
(Biblioteka Razvoj djeteta)

Prijevod djela: 1-2-3 Magic for Teachers. - Kazalo.

ISBN 953-6827-40-9

1. Schonour, Sarah Jane

I. Psihologija odgoja i obrazovanja -- Priručnik

460124114

ISBN: 953-6827-40-9

Sadržaj

Predgovor	v
Rad s djecom i podučavanje: samo za izdržljive!	1
DIO I. JASAN PREGLED	
1. Što je 1-2-3?	7
2. "Prestani" i "počni" ponašanje	11
3. Predrasuda o malim odraslima	15
4. Dvije najveće pogreške u disciplini	19
5. Rad s djecom i vaša osobnost	23
DIO II. KONTROLIRANJE NEPOŽELJNOG PONAŠANJA	
6. Odbrojavanje nepoželjnog ponašanja	31
7. Česta pitanja	43
8. Varijacije: sukobi među vršnjacima, provale bijesa i durenje	57
9. Prvi korak	63
DIO III. NIJEDNO VAM DIJETE NEĆE ZAHVALJIVATI	
10. Šest načina iskušavanja i manipulacije	71
11. Odbrojavanje na djelu	83
12. Ozbiljniji prijestupi	93

DIO IV. POTICANJE DOBROG PONAŠANJA	
13. Taktike za "počni" ponašanje	107
DIO V. POSEBNE PRIMJENE	
14. Izvan učionice: školski hodnici, izleti, priredbe, igralište i stanka za objed	127
15. Dolasci, odlasci i prijelazi na nove aktivnosti	137
16. Razredna zaduženja i čišćenje	141
17. Izvršavanje školskih zadataka	145
18. Razredni sastanci	151
19. Kada smijete pričati?	155
DIO VI. VAŠ ODNOS S DJECOM	
20. Realan pogled na samopoštovanje	163
21. Pohvale, zabava i opraštanje	167
22. Aktivno slušanje	173
23. Suradnja s roditeljima	183
DIO VII. PRIMJENA PROGRAMA 1-2-3 U RAZLIČITIM DOBNIM SKUPINAMA	
24. Jaslice i dječji vrtić	189
25. Niži razredi osnovne škole	197
26. Viši razredi osnovne škole i srednja škola	201
27. Djeca s posebnim potrebama	211
DIO VIII. ADMINISTRATIVNA PITANJA	
28. Administrativna pravila i podrška učiteljima	221
29. Upitnik samoprocjene za učitelje	231
DIO IX. BUDUĆNOST	
30. Vaš novi razred	241
Kazalo	245

Predgovor

Prvi smo seminar *1-2-3 Uspjeh* održali jednoga hladnog travanjskog dana 1984. godine u mjesnom hotelu Holiday Inn. Sudjelovalo je dvadeset osam roditelja i nekoliko učitelja. Od tada pa do danas osobno sam *1-2-3 Uspjeh* predstavio stotinama i tisućama roditelja, učitelja, odgojitelja, školskih psihologa i pedagoga, baka i djedova, terapeuta, specijalista za mentalno zdravlje i pedijataru.

Razlozi uspjeha programa *1-2-3* vrlo su jednostavni. Program je djelotvoran i lako se uči. Možete ga naučiti u jednom danu i već sljedećeg dana početi s njegovom primjenom. Tu nema nikakve čarolije, ali mnogi su nam se oduševljeni učitelji i odgojitelji zaklinjali da *1-2-3* djeluje baš poput čarolije. A sada, nakon svih tih godina, javljaju nam se roditelji koji su podizali svoju djecu - od samog početka - na osnovama programa *1-2-3*, i ti nam ljudi zahvaljuju što smo im promijenili život.

Takvi komentari sažimaju primarni cilj našeg rada: mi želimo unijeti korjenite, pozitivne i brze promjene u živote ljudi koji primjenjuju naš program. Želimo da učitelji rade u energičnim, ali discipliniranim razredima u kojima djeca uče, uvažavaju jedna druge i poštuju svoje učitelje. Želimo da mame i tate uživaju sa svojom djecom te da ih uspiju disciplinirati blagošću, nepokolebljivošću, odlučnošću i smirenošću. Želimo da djeca rastu sretna i sposobna za suživot s drugima.

Zašto posebno izdanje za učitelje i odgojitelje?

Sve do sada odgojiteljima i učiteljima je na raspolaganju stajao materijal programa *1-2-3* namijenjen prvenstveno roditeljima (s iznimkom ona četiri poglavlja za učitelje u drugom američkom izdanju knjige *1-2-3 Uspjeh*). Učitelji su, međutim, oduvijek bili kreativni pa su tijekom mnogih godina program *1-2-3* uspjeli prilagoditi uvjetima rada u razredu.

No, postoje neke važne razlike između načina na koje odgojitelji i učitelji primjenjuju program i načina na koji ga primjenjuju roditelji. Koliko je nama poznato, vrlo malo roditelja mora kontrolirati ponašanje dvadesetpetero djece istovremeno. Možete li odbrojavati cijelom razredu? Ako dijete kod kuće odbije otići na *time-out*, to uopće nije velik problem. No, što bi učitelj trebao poduzeti? Što ako učenik odbije otići na *time-out*? Roditelji imaju mnogo slobodnije ruke od učitelja i odgojitelja kada se javi potreba "praćenja" djeteta neraspoloženog za *time-out*. Pored toga, u školi poticanje onoga što zovemo "počni" (pozitivno) ponašanje zahtijeva mnogo više vremena nego kod kuće. Kućanski poslovi ne traju šest sati, tako da djeca imaju dovoljno vremena da se oporave i opuste. To znači da roditelji moraju manje vremena trošiti na brigu o tome kako da motiviraju svoje malene, dok u isto vrijeme učitelji o tome moraju brinuti cijeli dan.

Stoga smo na zahtjev mnogih učitelja i odgojitelja ovu knjigu napisali s aspekta škole i rada u razredu ili predškolskoj skupini. U pisanju ove knjige uvelike nam je koristila pomoć iskusnih edukatora. Posebne zahvale upućujemo našim koautoricama Cristini Dougherty (poglavlje 26), Becky Ferguson (poglavlje 24) i Susani Kernan (poglavlje 28) te savjetnicama i recenzenticama: Cheryl Hauser, Megan Law i Shilpi Patel. Duboko cijenimo pomoć i podršku ovih osoba.

Zahvaljujući svemu ovome, u knjizi *1-2-3 Uspjeh za odgojitelje i učitelje* pojavljuje se mnoštvo novih poglavlja, uključujući: "Rad s djecom i vaša osobnost", "Dolasci, odlasci i prijelazi na nove aktivnosti", "Izvršavanje školskih zadataka", "Razredna zaduženja i čišćenje", "Suradnja s roditeljima" i "Administrativna pravila i podrška učiteljima". Ova nova poglavlja usmjerena su na to da učiteljima i odgojiteljima pruže konkretne i praktične savjete na tragu prizemljene i jednostavne tradicije programa *1-2-3*.

Poput *1-2-3* programa za roditelje, i *1-2-3* za učitelje i odgojitelje metode discipline u razredu razvrstava u tri temeljna, zasebna koraka:

1. Kontroliranje nepoželjnog ponašanja.
2. Poticanje dobrog ponašanja.
3. Učvršćivanje odnosa s učenicima.

Ta su tri koraka, naravno, neovisna, a u knjizi se o njima govori prethodno navedenim redom.

No, nikako nemojte zaboraviti osnovno pravilo preventivne discipline: *učenik zaokupljen radom nikada se ne pretvara u disciplinski problem*. Uspješni učitelji, koliko god je to moguće, nastoje učenike zaokupiti učenjem te pratiti njihov rad kako bi se potreba za korigiranjem ponašanja svela na najmanju moguću mjeru.

Kako koristiti knjigu

1-2-3 Uspjeh za odgojitelje i učitelje opisuje neke jednostavne i uspješne metode discipliniranja djece u dobi od približno dvije do četrnaest godina. Ne morate biti genij, svetac ili profesionalni terapeut da biste uspješno provodili program. Da biste ostvarili najbolje rezultate, nemojte zaboraviti sljedeće:

1. Metode treba primjenjivati upravo onako kako su opisane, osobito kada se radi o pravilima nepričanja i nepokazivanja emocija.
2. Poglavlja 1-12 *moraju* se svakako pročitati prije nego što se počne s metodom odbrojavanja i prije nego što se počnu koristiti metode u poglavljima 13-27. Mnogi učitelji prvih sedam do deset dana primjenjuju samo odbrojavanje kako bi uveli red, a onda nastavljaju s "Poticanjem dobrog ponašanja" i "Posebnim primjenama".
3. Ako u razredu ili predškolskoj skupini svakodnevno istovremeno rade dvije odrasle osobe, obje moraju primjenjivati opisane tehnike.

4. Učiteljima bi najviše pomoglo kada bi se roditelji i cijele obitelji također uključili u program. Bakama i djedovima, dadiljama i ostalim njegovateljima djece ovaj program može također pomoći u discipliniranju malog djeteta. Mnogi su bake i djedovi zapravo prvi otkrili ovaj program i onda ga podijelili sa svojom djecom. Ovih dana sve više i više slušamo o tome kako mnoge bake i djedovi samostalno podižu djecu, a baš njima *1-2-3* često spašava život.
5. Poznata je činjenica da bolesti, alergije i tjelesna bol mogu pogoršati ili uzrokovati dječje emocionalne probleme i probleme u ponašanju. Učitelj treba zamoliti roditelje da ga upozore na djetetove zdravstvene probleme.

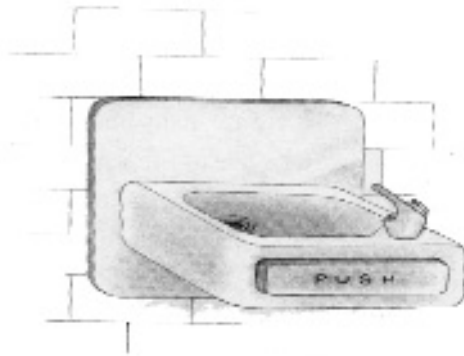
Psihološka procjena i savjetovanje

Učitelji ne bi trebali postavljati dijagnoze o psihičkom zdravlju svojih učenika. No, mi potičemo razvijanje dijaloga među učiteljima, roditeljima, školskim psiholozima i ostalima koji brinu o dobrobiti djece. Zapravo, program *1-2-3 Uspjeh za odgojitelje i učitelje* može pomoći učiteljima kada treba odlučiti treba li roditeljima predložiti mogućnost posjećivanja školskog psihologa, socijalnog radnika ili stručnih suradnika odgovarajuće specijalizacije.

Evo kako se takva odluka donosi u slučaju kada se u učenika javi problem nepodnošljivog ili negativističkog ponašanja. Prvo, u razredu primjenjujte program *1-2-3* za učitelje. Ako se djetetovo ponašanje vrati u normalu, izvrsno. Ako se ponašanje malo poboljša, ali još uvijek predstavlja preveliku smetnju, pokušajte nagovoriti roditelje da program *1-2-3* počnu primjenjivati kod kuće. Ako se dijete u toj fazi smiri, nastavite na isti način i učvrstite suradnju s roditeljima (ili djetetovim skrbnicima). No, ako se nakon svega djetetovo ponašanje još uvijek nije popravilo, počnite razmatrati navedene mjere.

Nadamo se da će vam *1-2-3* pomoći da u razredu uspostavite toliko željenu disciplinu i - jednako važno - da se radujete svakom novom danu sa svojim učenicima.

Rad s djecom i podučavanje: samo za izdržljive!

*Da su rad s djecom i podučavanje lagani,
misle samo oni ljudi koji to nikada nisu probali.*

“**S**mijem li popiti vode?”
"Sada ne."
"Zašto ne?"
"Za pet minuta počinje objed. Tada ćemo piti vode."
"Ali, ja hoću piti sada."
"Govorim ti da pričekaj pet minuta."
"Nikada mi ništa ne dopuštate!"
"Molim!? Naravno da ti dopuštam. Cijeli prošli tjedan si vodio razred."
"Jose uvijek smije piti."
"Moraš li ti u svemu biti poput Josea? Osim toga, *on* je završio s poslom."
"Obećavam da ću i ja."
"Sve sam to već čula. Pogledaj u svoju bilježnicu! Puna je nedovršenih zadataka."
"Tužit ću vas mami i tati!"
"Izvršno. Samo izvoli!"

Kvalitetan rad s djecom podrazumijeva dobru disciplinu

Da su rad s djecom i podučavanje lagani, misle samo oni ljudi koji to nikada nisu probali. Ovaj posao, baš poput roditeljstva, spada u najvažnije poslove na svijetu, ali i vrlo teške - toliko toga može krenuti pogrešnim tokom. Rad s djecom predstavlja najljepše životno iskustvo, ali i nevjerojatno frustrira ako baš niste sigurni postupate li pravilno.

Učitelji s romantičnim vizijama podučavanja često zaboravljaju kako je nemoguće postići da sva djeca zavole kako njih same tako i ono što rade. Podizanje i obrazovanje djece podrazumijeva i to da ćete ih, uz brigu i podršku, redovito frustrirati - na njihovu vlastitu dobrobit i dobrobit svih ostalih. "Sada je vrijeme da se primimo posla. Sada moramo pisati test. Prestani gnjaviti prijatelja. Ne, ne možeš sada piti vode." Uvijek iznova, potrebni su vam i blagost i čvrstina.

Na nesreću, frustrirana djeca obično ne zahvaljuju učiteljima na tome što ih pokušavaju disciplinirati na pravi način. Djeca umjesto toga posjeduju zadivljujuću prirodnu sposobnost da zbune, iskvare i uznemire one odrasle osobe koje smatraju odgovornima za svoje trenutne jade. Mi to zovemo "iskušavanjem granica i manipulacijom" koji se javljaju u šest osnovnih tipova (vidi poglavlje 10). Iskušavanje i manipulacija mogu potisnuti zabavu, uništiti osjećaje, pokvariti učenje, razoriti odnose i uništiti razrednu atmosferu.

Pomnožite onu gornju scenu s pijenjem vode tisuću puta i jamačno ćete dobiti jad. Djeca i učitelji svakako ne mogu tako provoditi dane u školi pa je i to razlog zbog kojeg učitelji već na početku školske godine moraju imati spreman plan za provođenje discipline.

Rad s djecom i podučavanje u usporedbi s ulogom roditelja: dvije velike razlike

Podučavanje i rad s djecom od roditeljstva se razlikuju na dva glavna načina. Prije svega, većina roditelja kod kuće ima dvoje ili troje djece dok većina učitelja u razredu radi s otprilike dvadesetpetero učenika. Drugim riječima, učitelji moraju brinuti o osam ili devet puta više djece.

Drugo, osim što brinu o većem broju djece, učiteljima nije dopušteno "opuštanje" s učenicima. Kod kuće roditelji mogu kazati: "Radi neko vrijeme što želiš." No, u razredu učitelji moraju nadgledati obavljanje posla i učenje - cijeli dan. Čak se i "slobodno vrijeme" zajedno s odmorima odvija pod paskom odraslih osoba.

Tako učitelji cijeli dan s mnoštvom djece obavljaju posebne poslove koji se tiču rješavanja zadataka i učenja. Radom u razredu stoga postaje primarno postizanje navedenih obrazovnih ciljeva, a ne samo provođenje discipline. Istina je da dobar disciplinski plan, poput programa *1-2-3* za odgojitelje i učitelje, posjeduje dobre preventivne strategije i jednako djelotvorne intervencijske taktike u slučaju da se pojave problemi. No, još uvijek preostaje činjenica da se dijete zaokupljeno poslom neće tako lako pretvoriti u disciplinski problem. Učinkovito podučavanje - koje ne ulazi u temu ove knjige - predstavlja najbolju moguću metodu za prevenciju lošeg ponašanja.

No, s obzirom na to da odrasli i djeca nisu savršeni, i najbolje tehnike podučavanja moraju se poduprijeti djelotvornim planom discipliniranja. Eto zašto postoje programi poput *1-2-3 Uspjeh*. Učitelji i odgojitelji moraju znati kako riješiti probleme s teškim ponašanjem, potaknuti dobro ponašanje te svladati nenadane zamke iskušavanja i manipulacije - i to tako da sve bude pravedno, lako razumljivo i bez nasilja. Kada se s djetetovim neizbježnim problemima u ponašanju postupa rutinski i znalački, otvara se put toplijoj strani odnosa između učitelja i učenika. Učenje, pohvale, savjestan rad i zajednička zabava tada mogu poteći svojim prirodnim tokom. Drugim riječima, dobra disciplina poboljšava obrazovni proces i podiže opće raspoloženje u razredu. Upravo to želite postići.

Ključne misli...

Učenik zaokupljen poslom ne pretvara se u disciplinski problem. Učinkovito podučavanje predstavlja najbolju preventivnu disciplinsku metodu.

1-2-3: Tri koraka prema uspješnom discipliniranju

1-2-3 vam nudi učinkovito discipliniranje u tri koraka. Svaki je od ta tri koraka zaseban, savladiv i iznimno važan. Oni su i međuvizni: drugim

riječima, svaki od njih, da bi uspio, ovisi u nekoj mjeri o onom drugom. Bilo koji od ovih koraka ignorirate na vlastitu odgovornost.

Prvi korak (dijelovi II. i III) je *kontroliranje nepoželjnog ponašanja*. Učitelj se nikada neće slagati s učenicima koji ga neprestano iritiraju cmizdrenjem, svađanjem, zadirkivanjem, dosađivanjem, ispadima, vikanjem i odupiranjem. U knjizi *1-2-3 Uspjeh* naučit ćete kako "odbrojavati" nepodnošljivo ponašanje, a onda ćete se ugodno iznenaditi koliko je ta jednostavna tehnika učinkovita!

Drugi korak (dio IV) je *poticanje dobrog ponašanja*. Poticanje dobrog ponašanja, u koje ulazi pospremanje, prelaženje na nove aktivnosti, pristojnost i rješavanje školskih zadataka, iziskuje veći napor, kako za odraslog tako i za dijete, od kontroliranja nepodnošljivog ponašanja. Naučit ćete sedam jednostavnih metoda za poticanje pozitivnih radnji u djece.

Konačno, u trećem koraku (dio V) naučit ćete neke vrijedne i ne toliko teške načine *održavanja zdravog odnosa s vlastitim učenicima*. Neke učitelje treba naprosto podsjetiti na te strategije; neki pak moraju prilično poraditi na njima. Posvećivanje pažnje kvaliteti odnosa s učenicima pomoći će vam pri prvom i drugom koraku i obratno.

Počnimo. I sretno!

Tri koraka prema učinkovitoj disciplini:

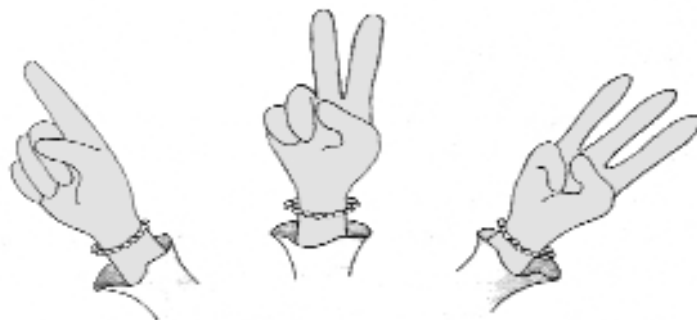
1. Kontroliranje nepoželjnog ponašanja.
2. Poticanje dobrog ponašanja.
3. Održavanje dobrog odnosa s učenicima.

Dio I.

Jasan pregled

1

Što je 1-2-3?

Već tijekom prvoga školskog dana jasno izlažem svoj plan discipline.

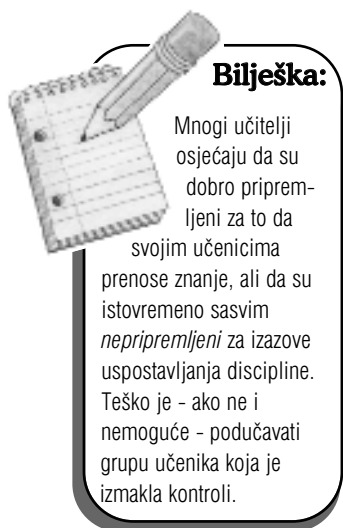
1-2-3 nije čarolija nego jednostavna, precizna i učinkovita metoda blagog i odlučnog discipliniranja djece od vrtića do otprilike osmog razreda osnovne škole. Ipak, mnogi odgojitelji, roditelji, učitelji i ostali često izjavljuju: "Ovo djeluje poput čarolije!" *1-2-3* sasvim sigurno djeluje ako se pravilno primjenjuje, a to znači ako se slijedi nekoliko jednostavnih i osnovnih pravila. *1-2-3* je ono što možete nazvati i strategijom "učitelji su glavni", ali nije dopušteno svađanje, vikanje ili fizičko kažnjavanje.

Program *1-2-3* trenutno koriste milijuni roditelja, učitelja, baka i djedova, dječjih vrtića, dadilja, bolničkog osoblja i ostalih njegovatelja djece diljem svijeta. Knjiga je prevedena na mnoge strane jezike, uključujući korejski, islandski, talijanski, španjolski, japanski i kineski. *1-2-3* također podučavaju i preporučuju mnogi pedijatri i stručnjaci za mentalno zdravlje. Na roditeljskim sastancima učitelji preporučuju *1-2-3* roditeljima svojih učenika. Učitelji taj program također preporučuju svojim kolegama.

Čemu sav taj entuzijazam? Prema riječima jedne učiteljice: "Zahvaljujući programu *1-2-3*, uspostavljanje discipline me toliko manje iscrpljuje! Ponovno uživam u svojim učenicima."

Položaj učitelja

Mnogi učitelji osjećaju da su dobro pripremljeni za prenošenje znanja, ali da su istovremeno sasvim *nepripremljeni* za izazove uspostavljanja discipline. Teško je, ako ne i nemoguće, podučavati grupu učenika koja je izmakla kontroli jer, da bi učenje uopće moglo početi, potrebno je otkloniti nepoželjno ponašanje. Problem leži u tome što dobar dio učitelja ne zna odakle krenuti. Na fakultetu su im možda nešto malo govorili i o tome, ali oni sada ipak nisu sigurni kako da te nepotpune informacije provedu u djelo.

Već tijekom prvih dana škole učenici brzo naslute posjeduje li njihov učitelj odlučnu i smirenu metodu održavanja discipline. Slabašne i neprovjerene metode mnoge učenike ispunjavaju tjeskobom, dok ostalima otvaraju mogućnost da se počnu još gore ponašati i još ozbiljnije narušavati obrazovni proces. Da bi učitelji i učenici uspješno postizali ciljeve,

najvažnije je uspostaviti siguran i miran razred. Ovdje nastupa program *1-2-3 Uspjeh za odgojitelje i učitelje*.

Metodom opisanom u ovoj knjizi lako je ovladati, a *možete početi odmah*. Ne morate biti svetac, genij ili profesionalni terapeut da biste ispravno primijenili *1-2-3*. Previše programa za učitelje počinje od ukazivanja na otprilike pedeset pogrešaka koje navodno upravo činite u svome razredu. Onda vam, u nadi da će vam pomoći ispraviti te pogreške, program izloži pedeset do sedamdeset i pet elaboriranih metoda koje zahtijevaju napredno psihologijsko obrazovanje, ako ih želite primijeniti kako treba. Rezultat? Ne osjećate se dobro, zbunjeni ste i ne znate gdje da počnete. Najgore od svega, u vašem razredu sve ostaje po starom ili se čak pogoršava.

Međutim, nakon što pročitate *1-2-3 Uspjeh*, točno ćete znati što morate činiti i što smijete govoriti kada se radi o običnim, svakodnevnim problemima u kojima zaglavite s učenicima. *1-2-3 Uspjeh* temelji se na nekoliko osnovnih, ali ključnih principa pa ne samo da ćete moći zapamtiti što vam je činiti nego ćete *to i primijeniti onda kada ste tjeskobni, uznemireni ili na bilo koji drugi način izvan sebe*. Bit ćete sposobni igrati ulogu ljubaznih, ali učinkovitih učitelja i onda kada ste prezaposleni, u žurbi ili preokupirani na bilo koji drugi način.

Osim prevladavanja manjih, ali čestih učiteljskih problema, naučit ćete također kako prevladati ozbiljnije teškoće poput laganja, krađe ili tučnjave. S programom *1-2-3* - što posebno iznenađuje - ne morate pamtit i mnoštvo tehnikâ i strategijâ. Ta je činjenica osobito važna kada se odrastao čovjek mora nositi s emocionalno nabijenom situacijom koja uključuje dijete. Strategije opisane u ovoj knjizi jasne su i učiteljima ostavljaju minimalan broj nedoumica.

Ako 1-2-3 primijenite ispravno, otkrit ćete da uistinu djeluje! Pokazalo se da je *1-2-3* izrazito djelotvoran u djece od dvije do četrnaest godina (čak i kod srednjoškolaca), bilo da se radi o "problematičnim" učenicima ili naprosto o prosječnoj djeci. Zapravo se *1-2-3* uspješno primjenjuje kod teškoća u učenju, poremećaja pažnje i emocionalnih teškoća u djece, kao i u djece s oštećenjima vida i sluha. Primjenjuje se i u djece s teškoćama u razvoju i/ili mentalnom retardacijom. Da bi se ostvarila prava dobrobit od *1-2-3*, jedino je pravilo da dijete mora biti u mentalnoj dobi od najmanje dvije godine.

Kada završite čitanje knjige *1-2-3 Uspjeh* bilo bi dobro da s radom započnete odmah. Razgovarajte sa svojim suradnikom, ako ga imate, i počnite odmah. Ako samostalno podučavate, duboko udahnite i objasnite postupak svojim učenicima (vidi poglavlje 8, "Kako početi"). Ako ne počnete odmah, možda se toga više nikada nećete prihvatiti.

Počnite objašnjavati *1-2-3* svojim učenicima, sazovite roditeljski sastanak i pokažite roditeljima dijelove *1-2-3* videosnimki. Slika vrijedi više od tisuću riječi, a mnogi roditelji nakon što vide snimke (osobito slavni primjer sa čokoladicom) pozele koristiti program kod kuće. Rezultati suradnje između roditelja i škole te konzistentnost koja se time stvara često vrijede zlata, osobito kada je riječ o problematičnijoj djeci.

Ako radite kao školski stručni suradnik ili socijalni radnik, preporučite roditeljima i učiteljima da nabave primjerak knjige u